

Իւանաթըն պէհէր սաթըը պիր տէֆաւը
 Իշին 3. — Իւր տէֆա Իշին 2 72. — Իւք սա.
 Տիֆէյէ գոնուլանըն պէհէր սաթըր 1 0 71
 Ուժ. ոռ. նաֆ. յա ալիա պէնտէր մէճ.
 Ճանէն տերճ օրուսուր:

ԵԵՎՄԻ ՂԱԶԵԹԱ

20 Фр.

v° 501

Միւսմարիւթ, Մըսըրըն ումուրը
մալիւնտէ վէ թիճարէթ խուսուսըն,
տա իսթիգալինի թէնմին իյլէմէ
իւզրէ, տայրէ վէ էմալը Խոտիվի
իսթիգրաղարընն միւսաւնէյսին
թէքլիֆ, վէ Սուաքնին թալլիւն
սինի թավսնէ իյլէմիշ տիր :

եւ օր վաղեման ընտրողական ժողովին բռնի նախագահեց մեր ազգային եկեղեցական սահմանադրութեան հակառակ, նոյն իրաւամբ վերայիշեալ անտեղութիւնները կրնան պատահիլ. եթէ այս ամեն օտարոտի վարմունք ձեզի համար ծանր խնդիրներ չ'են, և ձեզ ազգային զգացումը չ'են գարթուցաներ, այս անտարբերութիւնը կը նշանակէ, թէ ըստ ձեր կարծեաց՝ ազգութիւն ու չինչէ, և նոյն հետեւութեամբ՝ ազգութեան վերաբերեալ ամենայն ինչ ալ, ոչինչ պէտք է ըլլաւ, ինչ պէտք է Հայ կաթողիկէ եկեղեցականութիւն անոնց ամենի՝ Ժողովուրդն ալ միատեղ իր անտարբերութեամբը, ապագային լատինականութեան մէջ կորուսելուն, խող հիմակունէ ձեր ձեռքը լրէնք լմնցուցէ որ ազգային ամեն հոգեբէն կ'ազատի, և ընդհանուր Հայութեան ալ ծառայութեան մը ըրած կ'ըլլաք. Բէկբերութեան սկզբանց վրայ հաստատեալ եկեղեցի մը բաւարար ի միջոյ, որ Հայ անունը կրեալուն համար ընդհանուր ազգին անուղղակի փնտս կը պատճառէ, և այսպէս ազգին ողջամիտ մասն ալ կը միանայ քաղաքակրթական ընդհանուր Հայութեան, այսինքն կաթողիկէ Հայոց ասկէ կէտ դար առաջ ունեցած վիճակին կ'անդրադարձանայ, զերծ պահելով զինքը օտար ազդեցութենէ. քանի որ կ'ըսեմ Հայ ազգութեան վերաբերող ընտրական իրաւանց նախնականութիւնը չ'էք, կաթողիկէ եկեղեցի չի պակասիր, կրօնական պաշտամունքները կատարելու, մի պարծենաք աշխարհի առաջ թէ «մենք ալ ազգ եմք»:

Բայց հանդերձ այսու, կը յայտնեմ ձեզի, սիրելի ազգակիցք լմն, մի կարծէք որ վերջին գրածներուս կատարուելուն անտարբեր գտնուելունը կը հաւատամ, ընդհակառակն մեծ յոյս ունիմ, և ի սրտե կը մտաւորեմ, որ խոր քունէն սթափել և միանաք, սկզբաւր ձեր Հակահետեւեան եղբարց, որ յանդիման բաւարարեց շանթերով անշատեցին ձեզմէ Բէկբերութեան գործիչը, և հիմայ ալ տուննց իրենց բացած այդ ահագին անջրպետը լեցնելու և այսպէսով՝ երկու կողմը միացնելու, «եկեք մեր Ժողովուրդեան կողմը», և օտարամետ լծոյնը՝ մեր միամտաց հետ ճաշակեցեք կ'ըսեն:

ՄԵՃՄՈՒԱՅՐ

Հէր մէտէլտէ, խուսուսա մէտէլտէ միլիոնէրի միլիոն միլիոն, հէր կրնա եֆեքտար ու միւթալարով լին միւթեւորանէ եազրլմասը, տահա զիեատէ ֆայտէլի մուծիպ օլապիլէ՝ ճէկի շիւպէտէն վտերսթէ օլտուղունա, վէ պալէատէ միւնտերիճ մէքթուպ միւնտիֆինին՝ պիր տէրէճէ շիտտէթի լիւսան իլէ պէեանը միւթալարա իլլէմէսի մուծիպի իթիրազ օլապիլէճէկի իհթիմալինէ մէպնի, եազրլմասը մէքալաթտա տայիմա հատա մատուֆուն վէ լիւսանը միւթէտիլին թէճապուզ իտիլմէմէսին տրգու իթմէքլէ պէրապէր, հէլէ մէքաբիւր մէքթուպուն սոն ֆըզրաթընտա, թէրքի մէպէք գապիլինտէն օլան պազըլ իֆատաթըն շայեանը թահսին օլամաեաճաղը, շիւնքի օ հալմէյեուսիեթիլ ալէամէթի տիմէք օլուպ, պէօլէ պիր տալաեա սալիք օլանլար իչին իսէ, մէյեուսիեթիլէ թէրքի մէպէք իտիլմէսի, մէյտանը

հարպաա կէօրտիւկիւ միւշքիւլաթ հատէպիլլէ, տըր ֆիրարը իսթիտար իտէն տաքէրին հալինէ միւշապիլ օլտուղունտան, մուհարիրի մէքթուպուն թափիեթի վազրապընն՝ առհապը սէպիթ ու մէպէք նէյոտիտէ շայեանը բէսէնտ կէօրիլէ մէքէճէկի տէրքիտար տըր:

ԱՏԱՆԱՏԱՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

(Տեւիլի Նիւսիթիպէն Գէլմէ մէ ինթա)

Իշթէ պէր միւնլաը մատուզ սուր մուսմէլաթտան, տէրէճէյի նիհաեթտէ տիլկիր վէ բէրիւն օլան սէֆիլէ հալլի, արթըզ պուտան զիեատէ թէճամիլլէ իտէմէեթէք, սէպէրինի եւաքսէլիպ իշթիքեաեա պաշտաղճա, էնվայի իֆթիրալարա գըեամ իտէրէք, իթիտէ պիրտէ մաքսուր վիլաեթիլ թաստիլէ, վէ պազըսը իչին, տըրքեանըմա կէլտի պչին տէօլտու, պանա շէօլլէ սէօլլէտի, վէ օ պիրի շէօլլէ պիր հազարէթտէ պուլունտու տէյի, սէս չըգարան, հուգուգուտու մուհաֆազա իտէն, միլլէթին հալլին տըրեան քէսանը թէհտիտէ, վէ Սահմանադրական Ժողովար թէշքիլին իսթիտա իտէն զէվաթը, եկեղեցի հալլուարընտա տարապ ու ճէրէն գաղթընլար:

Մէվլադի պահս օլան վարազատա, Եկեղեցասիրաց ընկերութիւնըն միլլէթ իտարէսինի տէրիւտէ իտէրէք, պիր թաղըմ ատաուլար գաեքըմըն օլմասը կիպի պիր եալանտան պահս օլունտու իսէ տէ, իչին հազըգաթը շուտտան իպարէթ պուլունտու տուր: Պալատէ թաֆալ իտիլտիկի կիպի, կէչէն սէնէ իչին, միլլէթ մէքթէպլէրինի իտարէ իտէճէք օրթատա հապպէյի վալիտէ գալմատընտան, մէքաեթիլպին գաբալը գալմատըն եազընէն կէօրիլտուկիւ, վէ պէտմաշանըն արթըգ եալանտաճազ պիր շէյ գալմատազ հասէպիլլէ, օրթատան չէքիտիքլէրի սըրատա, Առաջնորդ պուլունտան Գեր. Յովհաննէս եպիսկոպոս Գագանճեան պազը միւթէպէրան իլէ պիր իսթիլարէ, միլլէթ թաղաթընտան պիր սէնէ իչին 30 լիրա վէրիլէք, վէ զէնկին ճոճուգարընտան մատալալընպ, ֆուգարալար մէճանէն գալուլ օլունտազ շէրալիթ իլլէ, մէքթէպլէրին իտարէսինի Եկեղեցասիրաց ընկերութիւնա թէքլիթ, վէ պու թէքլիթիտէ տէ իտար իլլէտիկինտէն, մահալ միլլէթին շէրէֆի իչին պուտա տա մուվաֆազաթ կէօթէրլիլէրէք, սուրէթի միւքէմէլէտէ, ալթը պուլուգ այ մէքթէպլէր հիւսնի իտարէ իտիլլի, վէ նիհաեթիլտէ տէ էմսալի նամսպուգ պիր իսթիլան վէրիլմէքլէ, մաղարը թաղտիր օլունտու, Հաեթթիքի, պու արատա ֆըրգայը մուխալիֆէ թարաֆընտան էնվայի մուսանտաթ իճալալլա, մէքթէպլէրի թաշալմաեա գատար իրթիքեապ իտիլլի, վէ իթինճի թաղսիթտէ, թալէպէկեանտան մաշաթ թահսիլլինէ մուխալիֆէթ պիրլէ, իտարէեթ սէքթիլ իտա իտիլլի, վէ վազըլը հուլուլ իթմիլլէ իթէն, միլլէթ սանտըղընտան իթմասը լազըմ կէլէն 30 լիրա՝ գարչըրք թուրքուլան տէյիլմէն իճալը մէյտանտա իթէն, վէրտիլիլմէն, վէ նիհաեթ ընկերութիւն քէնտի քէսէսինտէն, պիր իթի եւազ մէճիտիլէ գարարա տըլար օլտուգտան պաշա, պու կիւնքի կիւն օն իթի վարթապետ, վէ վարթուրի, վէ իստէմէեթ, օն պիր պլին զուրա գարիպ պօրճ գալտըրը հալտէ, թէսվիլէ իթտիլլիլմէն տըր:

Սահիպի վարազանըն, պիրնճի, իթինճի, իւշլուճիլ վէ տէօրտիւնճի ֆըզրաթա թաղաթիլ իտէրէք, տըրքիւտիտիլլէ կիւ մէքալաթա կէլլինէ, էվէլա քէշիտէ օլունտան թալմ զիեաթէթիլտէն 64 1/2 վէ սանիլէն թէաթրօտան 88 1/2 մէճիտիլէ քիճէման սաֆի հաբըլթ օլարազ, եալընը 133 1/2 մէճիտիլէ թահսիլ օլունտալիլլի, եինէ ֆըրգայի մուխալիֆէնին պու սըրատա տա չարչու պազարա տըլարէք, իճա իթտիլլէրի տըրլիլա սէ տըրլիլա քիւս

թալալըլար իլէ, պիր չօգ հաբըլաթա իսալլէ թարի օլունտու, վէ զիմէմաթըն քիւլլէն մահլընա սէպէպիլլէթ վէրիլմիլ օլտուղունտան, իչպու հիսապաթ անճաղ ճիւղի միգտարա, պիր հէյիլէթի իտարէնին տալմը վիճուտիլտէն նաչի եալընըզ միւսմալէյի եպիսկոպոսա պիլթաթաթիմ, թաստիպ իթտիլիտիքտէն սօնրա, միւսմալիլին պիր բուխտաթիմալիլլէ, պէր մուծիլի գօնթթաթ օլպու իտարէ իտիլլէն միլլէթ մէքթէպլէրինէ սարֆ իտիլմիլ տըր: Սանիլէն՝ Գերեզմանտաթըն թարիլլէն ինչաթ իչին, 776 զրուշ միգտարը պիր մէպաղ թըրալմըլիլ իսէ տէ, քէգալլէ գարաղըեարանըն թէշլիլլիլլէ, պուտան տա պիր մուվաֆազիլլէթ հաբըլ իտիլլէմէեթէք, նիհաեթիլտէն ընկերութիւնըն Առաջնորդարան մէսարիֆի օլարազ, միլլէթ իսաթըր իչին քէնտի քէնէպիլտէն սարֆ իթտիլի իթիլլէ պլին զրուշա մուգաթիլ ալը գօնուլուն, Բապիլն՝ Եկեղեցասիրաց ընկերութիւն Զէյթուն հալլիլազտէկեանը նամընա հիլ պիր վազըթ պիր կիւնա իեանէ թըրալմըլ օլմաեքալ, անճազ մէքիլլէր իեանէ իչին, ընկերութիւն թարաֆընտան 300 զրուշ եազըլմը վէ մէպաղը մէքիլլէրն ալէրայի ինսանիլէ իթալընա հազըր պուլունտուլուն իթէն, պիր տիլէրէ իչպու իեանէ իչին տօլաշան Զէյթուն բաբասըն տէֆթէրինտէ, պիր հիլլէսի կէօրիլլէրէք, օլունտան շիւպէթ իւզէրինէ թէէթիլ իտիլլիլ, վէ սապըզ թիճարէթ իչիլիլ Արուսթան էֆէնտի թարաֆընտան թըրալմըլազ իւզըրէ պուլունտան իեանէ, էֆէնտիլ միւսմալիլլէն իշտէն չէքիլմէսինտէն նաչի թէէթիլ իթմիլ, վէ պուտա սէպէպիլլէթ վիրէն խուստա իսէ, պիլլիմ բարի ծաղիլլէրին միւսմալիլլէ հազըլարընտա, մազալը վիլաեթիլ իթտիլլէրի տիլլէր պազը միւսթէրիեթ նէթիլլէսի օլունտու:

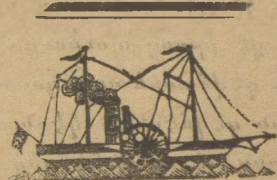
Սահիպի վարազանըն, Գաւառական ընդհ. Ժողով ինթիլիսապը հազըլընտա իսթիլալ իլլէտիլիլ իսալ, վէ պաղըլարը ալէնյանաթիլ թէֆէվիլլաթը նապէճալը իլէ ուլտուրմուշ օլտուղու գօճա գարը մասալարընա ճէվապ վիրմէեթ պիլլէ թէնէգիլլէ իտիլմէք. գիրա իչպու ինթիլապըն գըսը սանիլի, նէ կիպի հիլլէ վէ ֆէսատ իլէ վիճուտէ կէթիլլիլտիլիլ հէր պիր թէֆէրուլթըլա, զազըլթայի միւսթէպլէրինին, 448 Նիւմթը վէ 24 իեալըլար 1886 թարիլիլ Նիւսիլլէսինտէ, մուսիլպիլ միլլէթ թարաֆընտան՝ սուրէթի հազըլիլլէտէ նազը ու թարիլլէ օլունտան օլտուղունտան, սանալը մէքաղըն մէքիլլէր Նիւսիլլէն նազըրը միւսթալէատան կէշիլլէրիլլէր քեաթիլ օլաճաղը միսիլլու, իչպու վարազանըն սահիլիլ օլուպ, քէնտիլլէր թանըեանլարա մալլում օլտուղու ճիլլէթիլ, իչգահա ինթիլլէաճ պուլունտաեան կէնճիլլէ շախսընա հազարթ իթմիլլէ իսթէտիլիլ Արիստակէս էֆէնտիլ Ատանա մըզըն էն աղապսը վէ տիրաեթիլի, զէքի, ֆէթիլ, աֆիլ, միւսթաթիլ իւլաթվար, ալլէազը համիտէ սահիլիլ տէլլալանըլարընտան պիրի օլտուղու, վէ էվաթը մէմուտէսի սաեթսինտէ ճիւլլէրին մաղարը թէվէճիլլէսի պուլունտուղու ճիլլէթիլ, կէրէք էֆէնտիլ միւսմալիլլէն, վէ կէրէք իթիլլար ու հայսիլլէթ սահիլիլ օլան թէֆիլլէ հազըլարընտա իտիլլէն ազգիեաթտան մահալիլլէթիլլէր լազըմ կէլմէեթէկի էմրի թապիլի տըր: Սահիլիլ մէքթուպուն իսնատ իթտիլի մատտէյի քէնտի աղընճա կիւնա իսպաթ իթմէք իւզըրէ իլէ թաղվիլլէթ վիրէրէք, էսաթը մէսէլլէեթ պիր Գաթթիլլէ թէճասիրի սիւսիլ վէրմէսինտէ իսէ գահգահա իլէ կիւլմէքտէն քէնտիլլիլ մէնն իտէմէեթիլ:

Երմէնիլլէրէ էնէնպիլ միլլէթիլլէր էնթիլլիլ գալարընտան հազըր իլլէմէլլիլլէ թալմսիլլէ իտէն պիլլիմ սարը ճէտիտ տիլլու մալընը՝ վուգուլլիլ իսպալը վիրիլ տէ աթըլ էսպապըն քէօշիլ ինթիլաթէ պրազտըր միւնտալանըն սէպէպիլ զուհուրինի տէ, մէսուսթըր մէվալաթէ միլլէ պիլլաէն պիլլ պէեան իտէլիլ տէ, պահըլընա իտիլլէթ միլլէրիլլէ:

Սահմանադրական Ժողովար ինթիլիսապընա պաշալմըլտըղընտան պէրու, էհալլինն պաշընճա սայ ու դայրէթի, Սահմանադրութիւնտան պիլազըրն իսթիլլա տէ իտէպիլլէք եանիլ սէվապըրը անվալլէրի պիտտէֆաթ թէճիլլէպէ իտիլմիլ վէ պիր թաղըմ սուրի հալլէրի մալլում օլան էշխասըն՝ անվալլի մալլումէլլէրինն չիթիլլիլլիլ, վէ մուսթիլլէր միւսթէրէպէլլէրինն տալէմը միւստալտէսի միւսպէսէսիլլէ, պիր վէճիլլէ ումուրը միլլիլլէեթէ եազըլաթըրը մամալարընա իդատալ իտիլլիլ պիր աըրատա, արղուր ումուսիլլէ իազմէն, տէսիլլէեթ միւրաճաթ օլունտուղունտան, էհալլի միեանընտա արպէտա գօրմուշ, վէ պու արատա իսէ, պիր թաղըմ պիլլարէկեան՝ հէմ էշխասը մէրգումէնին թէհիլլէ իթտիլլէրի պէտպէպանլար թարաֆընտան տարալ իտիլլիլ, վէ հէմ տէ պուլարըն ալէաթը մէրալարը օլան Մարաշը քահանանըն իսթիլալ սիւսիլ վիրէրէք, եազտըրը թաղըրիլլէր իլէ հիւլլէմէթէ թէսալիլ օլունտուլար իսէ տէ, սայլէ ատալլէթվաեթիլ հազըրէթիլ Թաճարիտէ, քիւմէնէնն մաղտուրիլլէթիլ պիր վէճիլլէ թէճիլլէ օլունտալաեաճաղը թապիլի պուլունտուղունտան, մէմուրիլլիլ ատալլէթէրվէրան վէ հազըլանիլլէթ իլլանալընըրըն՝ հիմէմաթը ալիլլէլլիլլէ, քէնթիլլէթիլ իսթիլլէրէք էք չաբուգ անլալըլարազ, իթիլլիլ սիւսիլլէ իկիլլիլ կիւն մէվալաթիլլէթ տէն սօնրա թալիլլէ զըլընըլար տըր:

Թաֆիլաթը մէպաթէթտէն քէյֆիլլէթ միւսթէպալմ օլաճաղը վէճիլլէ, Եկեղեցասիրաց ընկերութիւն պիտաեթիլ թէշքիլլիլտէն պէրու, կէօրտիլլէ թաղիլլէթաթա թաղալլէն, միլլէթէ իսպիլլէն իսպիլլիլ հիւսնիլ իսթիլլէթ իթմիլ, վէ մէնտալ օլտուղու Հայատալլէալլ Եկեղեցիլլիլ մէնթաթաթը իլլին հէր պիր ֆէտաթըրըլա գաթլանըլ, վէ անգալարը՝ ազգիլ տիլլէն էնթիլլալարըն քեաթիլլէսինտէն արիլ վէ պէրի օլարազ ճիւլլէսի տէ նաալուն վէ հայսիլլէթ սահիլիլ զէվաթտան իպարէթ պուլունտու, վէ ձշմարտաթիլլէր իսթիլլէրն ընկերութիւն իսէ, հէր պիր մատտէտէ մահալ պիր հասէտ, վէ վահի իտատալար իլէ, պուլունտա իսարապիլլէթին չալըլմազ մէպէթիլ իսթիլլէր իլլէմիլ, վէ պու սուրէթիլլէ միլլէթին սէֆալլէթիլ հազըրէսինտէ սէպէպիլլէթ վէրիլլիլ օլտուղու միսիլլու, իչպու օճաղըն՝ իլլէ մարիլլէթիլ ալէսիլլէլլէրի օլաճա իւզըրէ օրթաեա չըգարտըլարը մէքիլլէր վարապատա իսթիլլալ իտիլլէն իսալ, վէ իճաալան միւթէճաթը օլտուղարը ազգիլլէթ վէ հազարէթիլ տէրէճէսինտէն, մահիլլէթիլլէր անալըլըն օլտուղունտան, էսաթը մատտէթիլ գարիլլըն քիլլաճ հազաթաթընըն մուհաթէմաթը իսապալլէթիլլէ պրազարազ, իսպաթընա միւսթէթիլլէր պուլունտուղունտալ մէվատըր մէսուրտէ հազըրտա, շիլլիլլէ պու գատար թաֆիլլաթը քեաթիլ կէօրիլ, վէ վարազաթաթէմիլլէն պէրայը ատալլէթ, ճէրիտէիլ ֆէրիլլէլլէր սահայիլլէսինտէն տէրիլլէ հիւմմէթ պօլըրուլմաթընը ընթա իտէրիլլէ:

(Իմզալար)

ԻԼԱՆ

Իտարէյի Մախուսէ թարաֆընտան Պէրիլլէթ իւշ Շամ իսթիլլէրն իլլէմէքտէ պուլունտան վաթըրարըն սայլիլ գուտըրթէվաեթիլ հազըրէթիլ Բաթիլլէսիլլէ պատէմա Եաֆատան սօնրա Բօր-Սայիլլէ ուղարեաթա իսթիլլէրն քէնէք գատար աղիլլէթ օլաթտան ալտէթ իլլէմէսի գարարալալըրըլլէ, վէ իչպու մայիլլին իւշլուճիլլէ ճուսա իթթիլլէսի կիւնիլ իսթիլլէ մէպիլլէսիլլէ Ալի Սայիլլիլ բաշա վաթըրընըն իգալը մուսգարրէր պուլունտու օլմալլին, ճիւլլէեթէ մալլում օլմազ իւզըրէ իլանը քէյֆիլլէթէ ինաեթիլ պուլունտալլիլլէր պապընտա, 29 Նիսան 1886

